Exodus 21:1-24:18

mitsqhsiM aweara

18

21

וְאַלֶּהֹ הַמַשְׂפָּטִים אֲשֶׁר תְשַׁים לִפְנֵיהֶם:	1	These are the rules that you shall set before them:
כִי תַקנֶה עֶבֶד עַבְרִי שָש שנִים יַעָבֶד וּבְּשְבַעֹת יַצָא לְחַפְשִי חַנְם:	2	When you acquire a Hebrew slave, that person shall serve six years—and shall go free in the seventh year, without payment.
אָם־בָּנָפָּוֹ יָבָא בְּנַפָּוֹ יַצָא אִם־בָעל אָשֶׁהֹ הוֹא וְיָצְאָה אָשְׁתְּוֹ עמְוֹ:	3	If [a male slave] came single, he shall leave single; if he had a wife, his wife shall leave with him.
אָס־אָדניוֹ יִתְּדְלוֹ אשׁה וָילְדָה־לוֹ בָנִים אַוֹ בְנֵוֹת הָאשָה וִילְדֶיה תַּהְיֶה לָאדנְיִת וָהְוֹא יַצָּא בְנָפִוֹ:	4	If his master gave him a wife, and she has borne him children, the wife and her children shall belong to the master, and he shall leave alone.
וְאם־אמָר יֹאמֵר הַלְּבֶד אָהַבְתִּיּ אֶת־אֲדנִי אֶת־אשְׂתִּי וְאֶת־בָּנֵי לְא אֲצְ חָפְשִׂי:	5	But if the slave declares, "I love my master, and my wife and children: I do not wish to go free,"
וְהגִישׁו אֲדנִיוֹ אֶלִיהָאֱלֹהִים וְהגִּישׁוֹ אֶלִיהְלֶלֶת אִוֹ אֶלִיהִמְזוּוְה וְרַצֵּׁע אָדנִיו אָת־אִוְנוֹ בַּמַרְצֵּע וַעֲבִדְוֹ לְעלִם:	6	his master shall take him before God. (before God Others "to the judges.") He shall be brought to the door or the doorpost, and his master shall pierce his ear with an awl; and he shall then remain his master's slave for life.
ּוְכִי־יַמְכָּר אָישׁ אָת־בַּתְּוֹ לְאָמָה לְא תַצָּא כְצָאת הַעָּבְדִים:	7	When a parent (parent More precisely, "[salient] participant [in the situation]," which would include the girl's mother; cf. 2 Kings 4.1. Trad. "man." See the Dictionary under 'ish.) sells a daughter as a slave, she shall not go free as other slaves do.
אָם־תָּלֶּה בְּעִינֵי אֲדְנֶיהָ אֲשֶׁר־]לְוֹ[)לא(יְעָדָה וְהֶפְּדָּה לְעָם נָכְרֵי לא־יִמְשָׁל לְמַכְרָה בְּבִּגְדרֹ־בָה:	8	If she proves to be displeasing to her master, who designated her for himself, he must let her be redeemed; he shall not have the right to sell her to outsiders, since he broke faith with her.
וְאִם־לִבְנָוֹ יְיִעְדָנָה כִּמִשְׁפָּט הַבָּנָוֹת יִצֶשֶׁה־לָה:	9	And if the master designated her for a son, he shall deal with her as is the practice with free maidens.
אָם־אַחֶרֶת יְקְח־לֵוֹ שְׁאַרָה כְּסוּתָה וְענֵתָה לְא יִגְרָע:	10	If he takes another [into the household as his wife], he must not withhold from this one her food, her clothing, or her conjugal rights. (conjugal rights Or "ointments.")

:אָין כְּסָף: אוֹן הוְנִם אָין הָשְׁה לְּא יַצְעָשֶׁה לְה וְיִצְאָה חוְם אִין כְּסָף:

If he fails her in these three ways, she shall go free, without payment.

to death.

יומָת: מַכָּה אִישׁ וְמֵת מוֹת יוּמָת: One who fatally strikes another party shall be put

- :וְמַרְאָשׁ אֹכֶלֶת בְּרָאשׁ הְּהְר לְעִינֶי בְּנָי יִשְׂרְאֵל אס ההי 17 Now the Presence of ההי appeared in the sight of the Israelites as a consuming fire on the top of the mountain.
- וויָבְא משֶה בְּתִּוֹךְ הֶעְעָן וַיָּעל אֲל־הָהֶר וִיְהִי משֶה בְּּהֹר אַרְבַּעִים 18 Moses went inside the cloud and ascended the mountain; and Moses remained on the mountain forty days and forty nights.

of God—I will assign you a place to which he can did so but not by design—it came about by an act someone, which would have been more complicated.) not appear to treat the case of a woman who kills rather than comprehensive. Its asylum schema does law collections, the Torah's laws are illustrative רואַמּלָן אַ אַבְּיַב יוֹשָאָלְיַב אַנָּיִב בָּאָר נְאַאָב בָּאָב (שַׁ שִּשׁון Tipke all ancient Mear Eastern אַבָּיב יָבְאַלְיב יוֹלָאָרָ בְּאַר בַּאַרָּיב בָּאַרָּיב בָּאַרָּיב בָּאַרָּיב בָּאַרָּיב בָּאַרָּיב בָּאַרָּיב בָּאַרָּיב בַּאַרָּיב בָּאַרָּיב בַּאַרָּיב בָּאַרָּיב בָּאַרָּיב בַּאַרָּיב בּאַרָּיב בַּאַרְיב בּאַרָּיב בַּאַרָּיב בּאַרָּיב בַּאַרָּיב בּאַרְיב בַּאַרָּיב בַּאַרָּיב בַּאַרָּיב בַּאַרָּיב בַּאַרָּיב בַּאַרָּיב בַּאַרָּב בַּאַרְיב בַּאַרָּיב בַּאַרְיב בַּאַרְיב בַּאַרָּב בַּאַרְיב בַּאַרָּב בַּאַרְיב בַּאַרָּב בַּאַרְיב בַּאַרָּב בַּאַרְיב בַּאַרָּב בַּאַרְבָּאָר בַּאָרָב בַּאַרָּב בַּאַרָּב בַּאַרְבָּאָר בַּאָר בַּאָרָב בַּאַרְבָּאָר בַּאָרָב בְּאַרָּבְּאָר בַּאָרָב בְּאָרָב בְּאַרָּבְּאָר בַּאָרָב בְּאַרָּבְּאָר בַּאָרָב בָּאַרָּבְּאָר בְּאָרָב בְּאַרָּבְּאָר בַּאָרָב בָּאָרָב בָּאָרָב בָּאָרָב בָּאָרָב בָּאָרָב בָּאָרָב בָּאָרָב בָּאַרָּבְּאָר בָּאָרָב בָּאָרָב בָּאָרָב בָּאָרָב בָּאָרָב בָּאָרָב בָּאָרָב בָּאָר

אביי וְאָמֶוֹ מָלִת יּוּמֶה: One who strikes one's father or mother shall be

or still holding the victim—shall be put to death.

father or mother shall be put to death. s'ono (".selivər" יוֹO stlusni) sılusni onw enO או וּמְקּלֶל אֶבֶייו וְאָמָוֹ מָוֹת יּוּמֶת:

die but has to take to bed. וֹנֹפַּגְ גְ'ִעֹתּוֹכַּב:

unpunished—except for paying for the idleness and upon a staff, the assailant shall go ti. it that victim then grip पुराय क्षेत्र में मुन्तान प्रतिष्ठ प्राप्त प्रतिष्ठ प्राप्त प्रमाण क्षाप्त sontdoors

וְרַכָּא יְרַכָּא:

si sint, وwy to ga day or two, this is But if the victim survives a day or two, this is (there and then Lit. "under his hand.") this must female, with a rod, who dies there and then,

not to be avenged, since the one is the other's

אַסְגוּ עְנְיִתְ בְּעָבְתְ בְּאֶתֶּרְ יָשְׁרִ עָלְיִוְ בָּעֶלְ הַאָּתְּרַ וְנָתְוֹ בִּפְּלְלִים:

Others "as the judges determine.") payment to be based on reckoning. (on reckoning according as the woman's husband may exact, the (the one responsible Heb. "he.") shall be fined but no other damage ensues, the one responsible pushes a pregnant woman and a miscarriage results, בא וְכִי־יִנְצִיּ אֲנָשׁיִם וָלָּנְפֹּי אַשָּׁה הַרָה (נְגָבֶּי אָשָׂה הַרָה וֹנֶצְלִי וְלָא יִרְנֶה מוּ מוּ מוּ אוֹם אוס אום אוס באי אופאר [two or more] אופאר באי וְכִי־יִנְצָּי אָנְשִׁים וְלָנְפֹּי אָשָׂה הַרָה וְנָצְאִי יְלֶבֶיה וְלָא יִרְנֶה

באס בואסן יהיהה קינה קינה גפשו לגהשקר באר ואסיריאסין יהיה וְקָהָיה נֶפֶשׁ הָהָה נְפָשׁ: Dat if other damage ensues, the penalty shall be

life for life,

foot hand for tooth, hand for hand, foot eye, tooth for tooth, hand for hand, foot

:ក្រុកក្រកួ ក្រុកក្រុក សង្គក បុរក្គ បុរក្គក ប្រកួរ បុរក្គក ប្រកួរ SS purn for burn, wound for wound, bruise for bruise.

twelve tribes of Israel. foot of the mountain, with twelve pillars for the Early in the morning, he set up an altar at the Moses then wrote down all the commands of 7717.

sacrificed bulls as offerings of well-being to Israelites, and they offered burnt offerings and men." See the Dictionary under na'ar.) among the Heb. na'arim (in construct); NJPS "some young

against the altar. psains) ទម្លាប់ ១ភូមិ ១

אוון has spoken we will faithfully do!" (we will faithfully do!") faithfully do Lit. "we will do and obey.") it aloud to the people. And they said, "All that אמליד קל אַשֶּׂרִידִּבָּר אות Then he took the record of the covenant and read אינוי דּבָר אָשָּׁר דַבָּליית וַיִּקְרָא בְּאָוֶנֶי הַעָּע בּוֹלָנִי הַעָּר בָּלִי אַשֶּׁרִידִּבָּר

now makes with you concerning all these Moses took the blood and dashed it on the people and sealt. "This is the blood of the covenant that can the people and sealt." בקר יהוף מקלם על כלי הקברים האילה:

elders of Israel ascended; א Then Moses and Aaron, Wadab and Abihu, and seventy פ נְיָעֶל מֹשֶׂה אָהְרָן נָדֶבׁ וַאֲבִילוֹא וְשֹבְעִים מִזִּקנִי יִשְׂרָאַלִּי

the very sky for purity. was the likeness of a pavement of sapphire, like

אני וְאָל אַעִילִי לָאַ שִׂלָּרוֹ יָדֶר (נְיֵחֵוֹי אָתִידְאֵלֵילִים וִיּאַכִלִּי (פֿפּמפֿריז haise a hand against the leaders (Godl did not raise a hand against the leaders (Godl did not raise and they are and they are and they are and they are such

I have inscribed to instruct them." tablets with the teachings and commandments which and wait there, and I will give you the stone Tip אָל־נעשָה עָלָה אֶלָר הַחָרָה וָהְיַבִּישִים וְאָמֶגלָה לְבָּן אֶת־לַמָה בוֹהי אַל יהוֹלָה אֶלָר אֶלָי הַתְּרָה אַלָר אָלָי הַתְּרָה עוֹם וּאָמָגלָה לָךְ אֶת־לַתָה באַלוי אָלי בעשָה עַלָּה אַלָּר הַתְּרָה עוֹם וּאָרָה הַיוֹיִים וּאָמָילָה לָךְ אֶתּרִלְתָה באַלויים ווֹיף אַליבישָה על היאַלי הַילָה אָלינים וּלְיבּישִים וְאָמָה אַרְיבישָה באַלויים אַלינים ווֹיף אַליבישה על היאַלי היאַלי היאַלי היאַלי היאַלי היאַלי היאַלי היאַלי היאַלי היאַל היאַלי היאַלי היאַלי היאַלי היאַלי היאַלי היאַלי היאַלי היאַל היאַלי היאַל היאָל היאַל היאָל היאָל

ascended the mountain of God. eses and his attendant Joshua arose, and Moses and his attendant Joshua arose, and Moses (קקם משָה אֶל־הֶר אֶל־הֶר הָאֶלֹהָר:

we return to you. You have Aaron and Hur with you; let anyone who has a legal matter approach them."

covered the mountain.

[God] called to Moses from the midst of the cloud. cloud hid it for six days. On the seventh day

> עַתַת הַתְּר וּשִׂתְּים עֶשְׁרֵל מַצֵּבְר לִשְׁנָים עָשֶׁר שִבְּטָי יִשְׂרָאַל: ניכְתָּב מִמָּנִי אַת כֹּלְ-זַבְּלֵרְי יְחַנְּיה נִישְׁכֶּם בַּבְּלֵר ניְבָן מִוֹבֶּתֹ

מִלְעֹגם לַגִּעוֹע פֿגֹים:

יְהֹוֶה נְעֲשֶׁה וְנִשְּׁמָע:

וכְעֶצֶם הַשִּׁמֵים לָמִהַר:

עַאָּבוֹ וֹעַעּוּנִעְ וֹעַמּגֹוָע אַמַּנֶ כּעַבענּ לְעִוּנְעַם:

וֹשוּיך עַמַּלֶם מִי־בָעָל הְבָרָיִם יִגָּשׁ אֲלַהָם: װָלַר אַבוּי אַניל שְׂבִוּי־עָשָׁר אָבֶיל הְשָׁבְּ Wait here for us until. אָל יִדְאָר אָבוּל אָבוּי אָבוּיל אַבְיר עָלָה אָבַליים וְהַנָּה אַבְּירָם הָבָּוּ

בו נְיָעֶל מֹשֶה אֶל־הַהְרַ נִיְּכֶס הֶעָּגָן אֶת־הָהָר: When Moses had ascended the mountain, the cloud

אַלְ-ִעִתְּּׁנִי דַּגְּנִם נַוֹּמִּדְגַּגֹּג עִנִּינָבְ נַיֵּמְלֵּוֹ: אוז The Presence of הוהי abode on Mount Sinai, and the Tresence of אוז 16. The Presence of הוהי abode on Mount Sinai, and the

- ישלחנו תחת עינו:
- 26 When a slave-owning party strikes the eye of a נְכִייַלָּה אִישׁ אַת־עִין עָבְדֵּוֹ אַרֹאָת־עִין אַמַתוּ וָשִׁחָתָה לַחְפַשִׁי slave, male or female, and destroys it, that person shall let the slave go free on account of the eve.
- נאָם־שַׂן עָבְדֵּוֹ אִרשׁן אָמַתוֹ יָפִיל לְחִפְשִׁי יִשְלְּחֵנּוּ תַּחָת שְׁנַּוֹ: 27 If the owner knocks out the tooth of a slave, male or female, that person shall let the slave go free on account of the tooth.
- יאכל את־בשרו ובעל השור נקי:
- עור אָת־אָשׁה וְמַת סְּלְוּל יָסָלֶל הְשׁוֹר וַלָּא 28 When an ox gores a man or a woman to death, the ox shall be stoned and its flesh shall not be eaten. but the owner of the ox is not to be punished.
- נאם שור נגוח הוא מתמל שלשם והועד בבעליו ולא ישמרנו 29 If, however, that ox has been in the habit of והמית איש או אשה השור יסקל ונם־בעליו יומת:
 - goring, and its owner, though warned, has failed to guard it, and it kills a man or a woman—the ox shall be stoned and its owner, too, shall be put
- . אם־כפר יושת עליו ונתן פדין נפשו ככל אשר־יושת עליו 30 If ransom is imposed, the owner must pay whatever is imposed to redeem the owner's own life.

 - ארבן יגַּח ארבת יגַּח בַּמְשִׁפָּט הַאָּה יַעְשָׁה לְּוֹ: 31 So, too, if it gores a minor, male or female, [its owner shall be dealt with according to the same
- אם־עבד ינָח הְשׁוֹר אָוֹ אָמָה כְּסֶף ו שָּלְשִׁים שָּקְלִים יְתְןֹ לְאַדֹּנְיו 32 But if the ox gores a slave, male or female, [its והשור יסקל:
 - owner] shall pay thirty shekels of silver to the master, and the ox shall be stoned.
 - וְנַפַּל־שַׂמָה שוֹר אוֹ חַמִּוֹר:
 - איש בֿור אוֹ כּייִכְרָה אִישׁ בֿר וַלָּא יַכְסַנּוּ 33 When any party opens a pit, or when any party digs a pit and does not cover it, and an ox or an ass falls into it.

 - אבור יָשַלֶּם כַּסֶף יָשִיב לְבַעְלִיו וָהָמַת יְהַיֶּה־לְּוֹ: 34 the one responsible for the pit must make restitution—paying the price to the owner, but keeping the dead animal.
- 35 When any party's ox injures a neighbor's ox and it וְכִי־יָגָף שֵוֹר־אִישׁ אָת־שָוֹר רַעְהוֹ וָמַת וּמַכְלוּ אֶת־הַשִּוֹר את־כַספוֹ וגם את־הַמֵּת יַחֲצוּון:
 - dies, they shall sell the live ox and divide its price; they shall also divide the dead animal.
 - א נוֹדָע כִּי שוֹר נְגַּח הוּא מתמול שלשם ולא ישמרנוּ בעליו 36 If, however, it is known that the ox was in the שַלָּם יִשַלָּם שור תַחַת הַשור וַהְמֵת יְהַיָּה־לָּוֹ:
 - habit of goring, and its owner has failed to guard it, that person must restore ox for ox, but shall keep the dead animal.
- 37 כי יגנב־איש שור או־שה וטבחו או מכרו חמשה בקר ישלם תחת הַשור וְאַרְבַע־צֵאן תְחַת הַשָּה:
- (This verse constitutes 22.1 in some editions.) When any party steals an ox or a sheep, and slaughters it or sells it, that person shall pay five oxen for the ox, and four sheep for the sheep.—

- ייה כָּל הַעָשָה כְּמַצְשֵׁיהָם כִּי הָרָל 24 you shall not bow down to their gods in worship or תהַרַלֶם ושבר תשבר מצבתיהם:
 - follow their practices, but shall tear them down and smash their pillars to bits.
 - את יהוה אלהילם וברך את־לחמך (אַת־מִימִיך וָהַסּרתי You shall serve your God , הוהי who will bless your מחלה מקרבה:
 - bread and your water. And I will remove sickness from your midst.

I will let you enjoy the full count of your days.

- 27 אַת־אַימתי אַשלַח לפּלֵיךָ והַמֹתי אַת־כַּל־הַעָם אַשר תַבֹא בַהָם ונתתי אֶת־כָּל־אִיבֶיךָ אֵלֶיךָ עְרֶף:
 - I will send forth My terror before you, and I will throw into panic all the people among whom you come, and I will make all your enemies turn tail (tail Lit. "back.") before you.
 - י אֶת־הְבִּיְרָ וְגַרְשָׂה אֶת־הַחַוִּי אֶת־הַבְּיַלָּה (וְשַׁלָּחְתְּי אֶת־הַבְּיַךְ וְגַרְשָׂה אֶת־הַחַוִּי אֶת־הַכְּנַעֲכָי 1 will send a plague (plague Others "hornet"; ואת־החתי מלפניך:
 - meaning of Heb. ir ah uncertain, Cf. Deut. 7.20.) ahead of you, and it shall drive out before you the Hivites, the Canaanites, and the Hittites.
 - וֹרְבָּה שְׁמָמִה וְרְבָּה אֶחֶת פֶּן־תִהְיָה הָאִּרֶץ שִׁמְמִּה וְרְבָּה לִא אֵגְרְשָנָה מִפְנֶיךְ בְשִנָה אֶחֶת פֶּן־תִהְיָה הָאִּרֶץ שִׁמְמִּה וְרְבָּה עלֵיךָ חַיָּת הַשַּׂדֵה:
 - year, lest the land become desolate and the wild beasts multiply to your hurt.

 - מעט מעט אַגרְשֶנּוּ מִפְנֵיך עָד אֲשֶר תִפְּרֶה וְנְחַלְּתְ אֶת־הִאְרֶץ: 30 I will drive them out before you little by little, until you have increased and possess the land.
 - 31 ושתי את־גבלך מים־סוף ועד־ים פלשתים וממדבר עד־הנהר כִּי ו אַתן בַיַדַכֶּם אַת ישבי הַאַרֵץ וגַרַשׁתִמוֹ מִפְנֵידָ:
- I will set your borders from the Sea of Reeds to the Sea of Philistia, and from the wilderness to the Euphrates; for I will deliver the inhabitants of the land into your hands, and you will drive them out before you.
 - 32 You shall make no covenant with them and their gods.
 - אַרַאַלְהַיּחָם אַ אַרְצַלְ פַּןיַחָטִיאוּ אַתְךָ לִי כִּי תְעֲבוֹ אַת־אַלְהַיּחָם 33 They shall not remain in your land, lest they כִי־יִהְיֵה לְדָ לִמוֹקְשׁ:
 - cause you to sin against Me; for you will serve their gods—and it will prove a snare to you.

24

26 No woman in your land shall miscarry or be barren.

- 1 Then [God] said to Moses, "Come up to הוהי, with מזקני ישראל והשתחויתם מרחק:
 - Aaron, Nadab and Abihu, and seventy elders of Israel, and bow low from afar.

 - נגשׁ משה לבדוֹ אַל־יִהוֹה וָהַם לֹא יְגָשׁוּ וָהַעְּם לֹא יָצְשׁוּ וָהַעָּם לֹא יָצָשׁוּ וָהַעָּם לֹא יָצָשׁוּ shall not come near, nor shall the people come up with him."
- 3 וַיָבֵא מֹשֵׂה וַיִּסְפַר לָעָם אַת כַּל־דִּבְרָי יִהוֹה וָאֲת כַּל־הַמְשִׁפְּטִים וַיַּען כָּל־הַעָם קוֹל אָחָד וַיִּאמִרוּ כָּל־הַדְּבַרֵים אֲשֵר־דִּבֵּר יִהֹוָה נַעַשֵׂה:
- Moses went and repeated to the people all the commands of הוהי and all the rules; and all the people answered with one voice, saying, "All the things that הוהי has commanded we will do!"

22

- to death, there is no bloodguilt in that case. I.e., under a wall for housebreaking.) and beaten Smilennut) Brilennut elińw bezies si Jeińt edt II ב אִם־בַּמַהְתָּהֶה יָהַבָּה וָהָבָה וָהָבָה יָהָבָה יָהָבָה
- and if lacking the means, shall be sold for the in that case.—[The thief] must make restitution, אריונקקר בשָׁמָשׁ עֶלִּיר דָּמִים עָּלִי שִׁלֶּם יְשִׁלָּם יִשְׁלָם יִשְּלָם יִשְׁלָם ישְׁלְם יִשְׁלָם ישְׁלְם ישְׁלְם ישְׁלְם ישִׁלְם ישִׁבְּישִׁ ישְׁלָם שִׁלְּם ישְׁלְם ישִׁבְּי
- shall pay double. sheep—is found alive and in hand, that person
- "excellence.") of that field or vineyard. made for the impairment (impairment Lit. a vineyard to be grazed bare, restitution must be graze in another's land, and so allows a field or
- the fire must make restitution. "field.") grain is consumed, the one who started that stacked, standing, or growing (growing Lit.
- party's house: if caught, the thief shall pay safekeeping, and they are stolen from that other
- 21.6.) and deny laying hands on the other's shall depose before God (before God See note at אָם־לָא יָמְצָה װְקְרָב בְּעֶל־הַבְּיָה אֶל־הָאֶלְתַיִּם אויסי או it the thief is not caught, the owner of the house
- the other.) one whom God declares guilty shall pay double to case of both parties shall come before God: the loss, whereof one party alleges, "This is it"—the an ox, an ass, a sheep, a garment, or any other (In all charges of misappropriation—pertaining to
- is injured or is carried off, with no witness sheep or any other animal to guard, and it dies or
- and no restitution shall be made. property of the other; the owner must acquiesce, of them that the one has not laid hands on the
- restitution shall be made to its owner. nais stolen from the guardian, أبات إبات بزير حربرين بنياجًا أبات إبات بزير جيزية جربين بنياجًا أبارة .
- been torn by beasts. it as evidence—not needing to replace what has gnird llens anibraug off, casts, the guardian shall bring אם־טַרָף יִטָּרֶף יְבָאָהוּ עֻר הַטִּרֶפַה לָא יְשִׁלָם:

- To sas or ass or
- שַּבְּהוּ וּמִישָׁב כַּרִמִּוֹ יִשְּלָם:
- יְשִׁלְם הַמַּבְעָר אָת-הַבְּעָרָה: so dynama; so thorns, so then a fire is started and spreads to thorns, so
- אם-ימצא הגנב ישלם שנים: ος Myen any party gives money or goods to another for
- בּשׁלָאכּע בֹאַעוּ:
- יְשַׁלֶּם שִׂלִּים לְנִאַבוּ: יאמר כי-הוא וֶה עֶד הָאֵלְהִים יָבֹא הְבַר-שִׁנִיהָם אֲשֶּׁר יַרְשִׁיעַן אֵלַרִים 8 ﴿ ﴿ حَرْجُ ـ لِذَتْ لِـ فَهِمَ هُمْ ـ سَانِد هُمْ ـ لِيَّا لِينَا لِهُمْ لِـ هُمْ ـ فَرْجُ لِيَا لَا يَعْمُ ل
- אוַ נַמְּלָּב אַנַ נַמְלַב אָנן באָב: ayı, aya, ı אָלי װאָל װאָל װאָל װאָל װאָל אַר װְלָרוּ אַרשָוּר אַרשָה וָכְל־בְּהַמָה אָל יִשְׂרָ אַל יִשְׁרָ אַר אָל יַבְירָ וּמָת אָל יִשְׁרָ אַר אָר שָׂר אַרשָה וָכְל־בַּהַמָה לִשְׂמָר וּמָת
- וֹלְכַּשׁׁ דֹּמֹלְיוּ וֹלְאִ יֹתַּלְּם:

- olive groves. shall do the same with your vineyards and your and what they leave let the wild beasts eat. You fallow. Let the needy among your people eat of it, it. בפון piet it rest and liet it rest and liet it והשלביעה השלמקנה ונמשלה ואָכללו אֶבְינִי עָּבֶלַי יָתְרֶבׁ הֹאַבֶל
- home-born slave and the stranger may be refreshed. that your ox and your ass may rest, and that your seventh day you shall cease from labor, in order אלז on the איז איסי איז איסי איז איז איז איז איז איז איז די שְשָׁת יָמִים הַעְשֶׁר מִעֶשֶּׁר הַיָּעָם הַשְׂבָיקי הְשָׁבֶּת לְמָעֶן יָנֹיּהַ
- shall not be heard on your lips.
- Three times a year you shall hold a festival for for some safety and the fixed for the safety and the safety a
- appear before Me empty-handed; it you went forth from Egypt; and none shall (in the month See note at 13.4.) of Abib, for in have commanded you—at the set time in the month Bread—eating unleavened bread for seven days as I
- when you gather in the results of your work from the Feast of Ingathering at the end of the year, of your work, of what you sow in the field; and את first fruits of the Harvest, of the first fruits זון אימיר הורֶע בְּשֶׁרֶה וְחָגַ הַאָּסְףׁ בְּצָאַת הַרָּה
- hefore the Sovereign, אחוח. יהולה פֿקקיט בואָה לילירוָל אֶל־פָנינָי אוֹלי וּ Tyree times a year all your males shall appear בויאיו וּ יוֹהי
- offering shall not be left lying until morning. anything leavened; and the fat of My festal
- boil a kid in its mother's milk. bring to the house of your God '7171. You shall not
- have made ready. on the way and to bring you to the place that I on to gnard you و messenger before you to gnard you ابزت بہرخ، سڑبا جزفڑہ! خِسْرَبٰ تِجِبْرُا۔ اِخْبَرَا۔ اِخ
- he will not pardon your offenses, since My Name is
- be an enemy to your enemies and a foe to your IIIw I , yas I shall that I say him and do all that I say I say الله I , yau obey him and do all that I say I
- to the Amorites, the Hittites, the Perizzites, the

עיית השׁבֶּה בֶּוֹרתִּעֶשְׁה לְכִּרְמִוֹּ לְזִיתְּרָ:

- מִנִיבְ נִשְׁמִיבְר נִינִּפָּׁתְ בּּרְאַמִּעִיב נִעִּיבִי:

- לְמוּאַרְ עַבְּאָרְיִב כִּיּבְוֹ יָּאָאַנְ מִמִאָּרִיִם וֹלְאָבִירָאִוּ פֹּנִיּ נִיקִם:
- השלה באספך את־מעשיר מו־השקה:

אַע-אַגִּלְגַנ וֹגַּנִנּגַ אָע-גַנִננגנ:

אָל־הַמַקְוֹם אֲשָּׁר הַבַּנְתִּי:

- אנד לא הווָבָר עלא דם־וָבָרוַיִּ וּלָא־יָלָלִי יוֹלָב דוֹנָי עלא אנגן אַ אינוְבָּר עלא דם־וַבָּרוַי וֹלָא־יָלָלי וַלֶּב־דוֹנָי עלא "לַלָּב. אַנוּ אַלא הם־וֹבָרוַי וְלָא־יָלָלי וַלֶּב־דוֹנָי עַרִּבְּלֶרוֹ
- The choice first fruits of your soil you shall (ד האש"ה בכורי אָרְמָתְן הָלִיא בָּית יְהוֹה אֶלְתַיִּךְ הָאִרְהַשֶּׁל בָּרָרִ
- ior. אל יחולר בקלו אל יחול. Do not defy him, for Pay heed to him and obey him. Do not defy him, for
- Nyeu My messenger goes before you and brings you. كا حزديرًا ترظيرة زطؤدا إبراتر بها بالبراد إبرامان البرام sud brings you
- annihilate them, Canaanites, the Hivites, and the Jebusites, and I וִתְכִּנְעֻלֵּגְ תַּעוּגְּ וְתַגְּבִנְסֵגְ וְתַכְּעַנְעָגִי:

יִּתְלָם: יִּל : שְׁאָלָי אָ שׁ תَאָּם וַ צָּוּוּ וְנְשָׁבָּוּ או תוּנ בְּאָלָ וּ אַ ן פּטוּ שּנְּם	13	and it dies or is injured, its owner not being with it, restitution must be made.
אָם־בְּעָלְיו עמָוֹ לָא יְשׁלֶם אִם־שָׁכִיר הוּא בָא בִּשְׂכִרְוֹ:	14	If its owner was with it, no restitution need be made; but if it was hired, that payment is due.
וְכִי-יָפּתָה אִּישׁ בְּתוּלָה אֲשָׂר לֹא־אֹרֶשָׁה וְשַׁכָב עַמְה מַהְר יִמְהְרָנָּה לָוֹ לְאַשָּׂה:	15	If a man seduces a virgin for whom the bride-price has not been paid, (the bride-price has not been paid So that she is unmarried; cf. Deut. 20.7; 22.23ff.) and lies with her, he must make her his wife by payment of a bride-price.
אם־מַאָן יָמַאָן אָבִיהַ לְתַתָּה לָוֹ כָּסָף יִשׁלָל כְמַהֵר הַבְּתוּלְת:	16	If her father refuses to give her to him, he must still weigh out silver in accordance with the bride-price for virgins.
מְכַשַׂפָּה לָא תְחַיֶּה:	17	You shall not tolerate (tolerate Lit. "let live.") a sorceress.
כָּל־שוֹכָב עם־בְּהַמָה מִוֹת יוּמָת:	18	Whoever lies with a beast shall be put to death.
וֹבָח לָאֱלֹהִים יָחֵרֶם בִּלְתִי לִיהֹוָה לְבַהִּוֹ:	19	Whoever sacrifices to a god other than הוהי alone shall be proscribed. (proscribed See Lev. 27.29.)
וְגֶר לֹא־תוֹנֶה וְלָא תִלְחָצְנוּ כִּי־גַרֶים הֵיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרְיָם:	20	You shall not wrong or oppress a stranger, for you were strangers in the land of Egypt.
כָל־אַלְמַנָה וְיִתְוֹם לָא תְענָוּן:	21	You [communal leaders] ([communal leaders] In ancient Israel (and the Near East), the responsibility for assisting and protecting widows and the fatherless was understood to rest upon local householders, elders, priests, and the king. See, e.g., Zech. 7.10; Ezek. 22.6–7; Isa. 1.23; Jer. 22.3.) shall not ill-treat any widow or orphan.
אָם־עָנָה תְעָנָה אֹתֵוֹ כִּי אִם־צִעָּק יִצְעַלְ אַלִּי שַׂמְעַ אֶשַׂמְע צַעָקתוֹ:	22	If you do mistreat them, I will heed their outcry as soon as they cry out to Me,
וְתַרָה אָפֹּי וְהָרֵנְתָּי אָתְכָם בַּחְרֶב וְהַיָּוּ נְשִׂיכָםׁ אַלְמְלֹוֹת וּבְנֵיכָם יְתֹמִים:	23	and My anger shall blaze forth and I will put you to the sword, and your own wives shall become widows and your children orphans.
אם־פָסָף ו תִּלְנָה אָת־עמִי אָת־הָעניּ עמִדְ לא־תַהְיֶה לְוֹ כְּנִשְׁה לָא־תַשִּׁימִוּן עַלְיו נָשָׁךְ:	24	If you lend money to My people, to the poor among you, do not act toward them as a creditor; exact no interest from them.
אָם־חָבָל תַּחְבָּל שַׂלְמָת רַעֲךָ עִד־בָּא הַשָּמֶשׁ תְשִׁיבָנוּ לְוּ:	25	If you take your neighbor's garment in pledge, you must return it before the sun sets;
כִי הָוא כְסוּתהׁ לְבֵּלָה הָוּא שִׁמְלָתוּ לְערֵוֹ בַּמָה יִשְׁלְב וְהְיָה כִּי־יִצְעָק אֵלִי וְשִׁמְעָתִי כִּי־חַנָּוּן אָנִי:	26	it is the only available clothing—it is what covers the skin. In what else shall [your neighbor] sleep? Therefore, if that person cries out to Me, I will pay heed, for I am compassionate.

:אֱלֹא תָאָלֶל וְנְשִׂיָא בְעָמְךֶ לְא תִאָר: 27 You shall not revile God, nor put a curse upon a

chieftain among your people.

לי אין עקר או מת בעליו אין עקר או מת בעליו אין עמר (ביישאל איש מעם בעהו (נשבר או מת בעליו אין עקר שלים When any party borrows [an animal] from another

יני, הַתְּרֶלִי: 28 You shall not put off the skimming of the first yield of your vats. (put off the skimming of the first yield of your vats Meaning of Heb. uncertain.) You shall give Me the male first-born among your children. 29 כַּן־תַּעֲשָׂה לְשֹרְךָ לְצֹאנֶךָ שִׂבְעָת יָמִיםֹ יִהְיֶה עִם־אִמֹוֹ בַּיְוֹם You shall do the same with your cattle and your flocks: seven days the male first-born (the male הַשְּׁמִינִי תִּתְנוֹ־לִי: first-born Lit. "it.") shall remain with its mother; on the eighth day you shall give it to Me. 30 וָאַנְשֵי־קֹדֵשׁ תָהְיָּוּן לִי וּבַשַּׂר בַּשַּׁדָה טַרַפָּה לָא תֹאכֵלוּו לְכַלֵב You shall be holy people to Me: you must not eat flesh torn by beasts in the field; you shall cast תשלכון אתו: it to the dogs. 22

23				
לא תשא שמע שוָא אַל־תַשָּת יָדְרָּ עם־רָשַע לִהְיָת עֶד חִמְס:	1	You must not carry false rumors; you shall not join hands with the guilty to act as a malicious witness:		
לְארתִהְיֶה אַחֲבִירבִבִּים לְרַעֻּת וְלֹארתְעֲנֶה עַלוּרָב לֹנְטָת אַחֲרָי רִבִּים לְהַטְּת:	2	You shall neither side with the mighty (mighty Others "multitude.") to do wrong—you shall not give perverse testimony in a dispute so as to pervert it in favor of the mighty—		
וָדֶּל לָא תֶּהְתָּר בְּּרִיבְוּ:	3	nor shall you show deference to a poor person in a dispute.		

- :וֹן מְשִׁב תְשִׁבְּנוּ לְוֹ מְעָה הְשָׁב תְשִׁיבְנוּ לְוֹ When you encounter your enemy's ox or ass wandering, you must take it back.
- אנה לו עוֹב לי עוֹב ייתראָה חְמוֹר שׁנְאַרָ רֹבֵץ ׁ תְחָת מְשָׁאוֹ וְחְדֵּלֹתְ מֵעֵוֹב לֵּוֹ עוֹב : When you see the ass of your enemy lying under its burden and would refrain from raising (raising For this use of the verb 'zb, cf. Neh. 3.8, 34. For the whole verse, see Deut. 22.4.) it, you must nevertheless help raise it.
 - לא תעה משפט אָבינְךְ בְּרִיבְוּ: 6 You shall not subvert the rights of your needy in their disputes.
- עני: א מהְבַר־שַׂקר תִּרְתַק וְנָקי וְצִהִּילְ אָל־תַהְרֹג כִּי לֹא־אַצִּהְיִק רְשַׁע: א מהְבַר־שַׂקר תִּרְתַק וְנָקי וְצִהִילְ אַל־תַהְרֹג כִּי לֹא־אַצִּהְיִק רְשַׁע: Will not acquit the wrongdoer.
- שוחד לָא תקח כִי הַשּׂחַד יְעוּר פַּקּחִים וְיִסְלְּף הַבְרָי צֵהִיקִם: ס Do not take bribes, for bribes blind the clear-sighted and upset the pleas of those who are in the right.
- אנייתם באָרֶץ (אַתלְחָץ וְאַהֶּם יְדִעתְםׁ אַת־נְפְשׁ הּגַּר כִּי־בַרִים הֵיִיתִם בּאָרֶץ (אַתלְחַץ וְאַהָּם יְדִעתְםׁ אַת־נְפְשׁ הּגַּר כִּי־בַרִים הֵיִיתִם בּאָרֶץ (אַתלְחַץ וְאַהָּם יְדִעתְםׁ אַת־נְפְשׁ הּגַּר כִּי־בַרִים הֵיִיתִם בּאָרֶץ (אַרִים: הַיִּיתִם הַאָּרֶץ ניברים: בּיִיתִם בּאָרֶץ (אַרִים: הַיִּיתִם הַאָּרֶץ הַיִּברים: בּיִיתִם הַאָּרֶץ הַיִּברים: בּיִיתִם הַאָּרֶץ (אַרִים: הַיִּיתִם הַאָּרֶץ הַיִּברים: בּיִיתִם הַאָּרֶץ הַיִּברים: בּיִיתִם הַאָּרֶץ הַיִּברים הַיִּיתִם הַאָּרֶץ הַיִּברים הַיִּיתִם הַאָּרֶץ הַיִּברים הַיִּיתִם הַאָּרֶץ הַיִּברים הַיִּיתִם הַאָּרָים הַיִּיתִם הַאָּרָץ הַיִּברים הַיִּיתִם הַאַרִים הַיִּיתִם הַאַרָּץ הַיִּברים הַיִּיתִם הַאַרָּץ הַיִּברים הַיִּיתִם הַיִּיתִם הַאָּרָץ הַיִּברים הַיִּיתִם הַאָּרָץ הַּיִּברים הַיִּיִים הַיִּיתִם הַאַרָּץ הַיִּברים הַיִּיתִם הַאַרָּץ הַיִּברים הַיִּיתִם הַיִּיתְם הַּאָּרֶץ הַיִּברים הַיִּיתִם הַּאָּרָץ הַיִּברים הַיִּיתִם הַּיִּיתְם הַיִּיתְם הַיִּיתְם הַּיִּיתְם הַיִּיתְם הַיִּיתְם הַיִּיתְם הַיִּם הַּאָּרֶץ הַּיְּרָם הַּיִּיתְם הַּיִּים הַּשְׁרָּרְּים הַּיִּיתְם הַיִּיתְם הַּיִּיתְם הַּאָּרָּץ הַּיִּתְם הַּאָּרֶּץ הַּיְּבְּיִם הְּיִיתְם הַיְּיִּים הַיִּיתְם הַּאָּרָּץ הַּיִּים הַּיִּיתְם הַּאָּרָּים הַּיִּיתְם הַּיִּים הַּיִּיתְם הַּיִּים הַּיִּיתְם הַּיִּים הַּיִּיתְם הַּיִּים הַּיִּים הַּיִּים הַּיִּיתְם הַּאָּרֶץ הַּיְּבְּים הַּיִּיתְם הַּיִּים הַּיִּים הַיִּיתְם הַּיִּים הַּיִּים הַיִּיתְם הַּיִּים הַּיִים הַּיִּים הַּיִּים הַּיִּיתְם הַּיִּים הַּיִּיתְם הַּיִּים הַּיִּים הַּיִּיתְם הַּיְּיִים הַּיִּים הַּיִּים הַּיִּיתְּים הַּיִיתְּם הַּיִּיתְם הַּבְּיִים הַּיִּיתְּם הַּיִּיתְם הַּבְּיִים הַּיְּיִם הְּיִיתְּים הַּיִּיִּים הְּיִּיתְם הַּיְּיִם הְּיִּיתְם הַּיִּיתְּים הְּיִּיתְּים הַּיִּיתְים הַּיּיִיתְם הַּיְּיִים הְּיִּיתְּים הְּיִּירִים הְּיִּים הְּיִיתְּים הְּיִּים הְּיִּים הְיִּים הְּיִּים הְּיִּיּיִּים הְּיִּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּים הְּיִּיּים הְּיִּירִים הְּיִּיִּים הְּיִּיּים הְּיִּיּיִּם הְּיִּיּים הְּיִּים הְּיִּיּים הְּיִּבְּים הְּיּיּים הְּיִּיּים ה
 - :הואָקב, אָת־תְבוּאַתְה חַוְרָע אָת־אַבְרָן אָת־תְבוּאַתְה וווא Six years you shall sow your land and gather in its yield;